

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Rózsa-tér 16. sz. házban, (kenyér-piacz.)
Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetési díjak:
Négy-hasábos petit sorért 8 kr.;
többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30kr.
„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben *aktádó* hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegy K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Opeleik, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

50 éve!

— Emlékezés 1848 márczius 15-re. —

Ünnepet, nagy és magasztos ünnepet ül a magyar nemzet e hó 15-dikén. Évek hosszu sora óta nagy napja ez az egész országnak, azzá, ünnepnapá avatta föl a nemzet kegyelele.

Nem szegény a magyar nemzet nagy napokban, hiszen történelmünknek csaknem minden lapjára jut egy dicsőséges esemény, de a magyar napok legnagyobbika 1848 márczius 15-dike és az lesz az idők végtelenségéig, míg a Dunán egy honfiszem pihen.

És most, midőn a félszázadik évfordulója van küszöbön az örök emlékü nagy napnak, nagy joga és nagy kötel-ssége a nemzetnek jobban, kimagaslóbban ünnepelni, mint más esztendőben.

Márczius 15-dikén a magyar nemzet a feltámadást ünnepli. Ezen a napon — 50 éve — kelt e nép új életre, a mely meghozta mind azt számára, melyek századokon át édes vágyai valának. Ekkor lett szabad a magyar.

Régóta készült e napra a magyar nemzet és a mi történt: az már 1789-ben, a francia forradalom idejéig vihető vissza.

A francia forradalom hozta felszínre a hatalmas eszméket, az kiáltotta ki a „szabadság, testvériség és egyenlőség“-et, a „jövő dalát; azt a nagy talizmánt, mely a vén földet ifjává teszi!“

Az 1848-diki nagy események nagy vezére Jókai mondá, hogy rég volt az, a mikor a föld forogni kezdett, csak Magyarország maradt mozdulatlan. Ama nagy napon az is megindult és megifjuhodott.

Villámcsapásra omlott össze a régi alkotmány, új törvények keletkeztek nagy hirtelenséggel és új alkotmányunk sarkai levének.

A vén Európa forrongásba jött. 1848 február 22-én Párisban tört ki először a forradalom s Olaszországban, Berlinen, Brüsszelen, Prágán, Bécsen át fővárosunkba érkezett és Lembergig hatott. A márcziusi szellő a szabadság zászlóit lengette.

A francia forradalom hire már márczius elején érkezett; a kedélyek forrongni kezdtek s a pozsonyi országgyűlésen nagy dolgoknak lett szülője. Kivánták: a közteherviselést, a jobbágy-ság felszabadítását, a nép képviselőket stb. és a mi fő: független parlamenti kormányt.

Ezek Budapesten megteremtették márcz. 15-dikének eseményeit. A fiatalság nagy mozgalmat indított. Kimondta a saját szabadságot, megjelent a 12 pont, a nemzet kívánsága és a „Talpra magyar“, első termékei a szabad sajtónak...

Esett az eső, de a nép tombolt és esküdött a magyarok istenére: „hogy rabok tovább nem leszünk!“ Kiszabadították a politikai foglyokat, a színházban a szózatot énekelték, a „Talpra magyar“-t szavalták és abban hagyták a szindarabot...

Aztán ment minden rohamosan. A nemzet kívánságát teljesítette V. Ferdinánd, nem soká kiheverte az első minisztériumot s létrejöttek a nagy horderejű törvények...

...Aztán más idők jöttek. Kitört a vihar. Ellenünk tört az osztrák, segítségül hívta az oroszot és — a nemzet elbukott.

De nem örökre...
A lezajlott szabadságharcban elvérzett a nemzet ifjúsága, nagyjaink vértanui lettek a szabadságnak, sokan külföldre mentek, sokan börtönben sinylődtek. De nem soká.

Hajnalhasadást nem lehet eltüntetni. A magyarságra is fe' derült az ég. A sötét felhők eloszlottak. A nemzet kibékült az uralkodóval, — a multa fátynal lett vetve...

Az 1848-diki törvények elismertettek s ápril 11-én ünnepli a nemzet a szentesítés 50-ik évfordulóját.

Fővárosunkban lesz a legszeretettebb, a legalkotmányosabb király. Fogadja népe hódolatát s a nemzet megy tovább azon az uton, a melyen a boldogság terem számára.

Éljen a király és legyen áldott 1848 márczius 15-dikének emléke.

Több tért, több levegőt!

Debreczen, 1898. márczius 13.

Az iskolabárázó gyermekek számára kérte ezeket egy jólelkű honatya, a mire nagyon is rá vannak szorulva, mert ebből jut részökre a — legkevesebb.

Olyan sajnálatos tény az, hogy a gyermeket hat éves korától fogva milyen rendszeresen terhelik meg a teméntelen tanulni váioával, pedig hát azokra nem igen nagy szükség mutatkozik.

Igaz, hogy a kor műveltsége sok tudást kíván mindenkitől, de a mennyit a gyermekektől követel, az már a zsarnoksággal határos.

Különösen feltűnik az a tény, a tulterhelés az elemi iskolákat elvégzett gyermekeknek az ugynevezett felsőbb iskolákban.

12—14 éves gyermekeknek naponta átlag 5 óra esik az iskolai tanításra; persze van 8—10 tantárgy, — a mi már magába véve nem csekély dolog, de rettenetesen nagygyá és nehézé teszi a helyzetet az, hogy az ily koru gyermekeknek még legalább öt óra kell naponta, hogy otthon elkészüljön a leckéire, hogy megtanulja a bőséges könyvdélkülieket, elkészítése a különböző nyelvű írásbeli feladatokat s aztán rajtot és ha leány a kézimunkát.

Hát egy 12—14 éves, fejlődésben levő gyermekre már ez tulságos teher. De követelik és hajszolják őket!

Minő érdekes, hogy a budapesti minta gimnáziumban a növendékek öt órán elkészülnek — kitünően — a dolgaikkal, míg másoknak otthon megannyi időt kell az asztalnál tölteni nem nagy öröme a testnek, melynek fejlődését erősen akadályozza az ilyen elfoglaltság.

Az iskolák tultömöttek és a szabadlevegőből kevés jut a gyermekeknek.

Nálunk Debreczenben, bár elrendelte a miniszter, nincs játszó tér; pedig ott van a mi gyönyörű Nagyerdőnk! Milyen kár, hogy az iskolás gyermekek évente csak egy délután veszik igénybe ennek jó levegőjét.

Tavasztól fogva többször ki kellene vinni a gyermekeket és az ifjúságot, persze nem traktálás egybekötött időtöltésre, hanem hogy ott a szabadban kijátszhasák magokat a gondos felügyelet mellett.

A tanítással foglalkozóknak mindég van gondjuk arra, hogy a gyermekek szellemi tehetsége a keletén tul elfoglalva legyen, de már arra, hogy a testi nevelésnek is megadjuk a magáét, arra nem jut idő, vagy nincs hozzá kedv.

Egy szép napon aztán elváltak. Mária egyedül maradt. Egyedül, egészen egyedül. A földesur családjával Pestre utazott és a leány ott maradt falujában a hervadó levelekkel, elköltözö madarakkal, melyek messzi viték boldogságát és az őszi szellővel, mely sugott, sugott egy szomorú történetet: mindennapi, jól ismert, elcsépelet történetet.

Álmatlan éjszakának odvnygott távol kedveséhez. Hosszu éjeken sirva könyörgött a Szüz Anyához, hozná vissza, adná vissza, kit egyedül szerető büszke szive minden dobbanásával.

De nem jött, nem jött. S mert nem jött, a leány ment utána. Piros selyemszoknyát, bársony pruszlikot öltött. Selyemhajába himzett szalagot, bársonyvállára babos ingvált kötött.

Az idegen városban kereste kedvesét. Nem ismerte az utcákat, — se baj, végig járja mind, megkeresi, megtalálja, ha az örök üdvössége árán is.

A pénze elfogyott, a piros szoknya, hófehér ingvált hamuszint öltött — a nagy városban idegen — és otthon a kis faluban? A kis faluban még idegenebb. Szegényt hozott rája, szüleire keserűt és szive ez olyan telistele keserű, nyomoru kétségbeeséssel szakadni készen, telis-tele.

— Csak megtalálná, meglátná! Oh, édes Jézus, vezesd az utamba... könyörgött a szegény leány.

Templom előtt állt. Bement. Hová lett hiúsága, kevélysége, dölyfös lenézése? Elvitte a költözö madár messze, messze, oda, hol boldogsága pihen eltemetve, elhaltolva.

Nyomorultán, megtörtén borul az égi Mária szent képe elé.
— Szüz anyám, Mária, Istennek szent anyja, segíts meg, segíts meg!
De Mária, a nagy királynő, haraggal nézett a leányra.

— Feljebb akartál, dölyfös voltál, elbuknál. Nem segíthetek rajtad gögös, büns leány.
A leány megsökölte a hideg követ.

Belátta ezt a miniszter is; ígerte is a gyökere-intézkedést, de valami nehezen jön az létre, mert egyéb dolga is van. A gyermekek, a fiatalság testvedése maradhat hátrább is. Katona jut mégis elég. A többi, a korai pusztulás sok áldozata az melleskes. A mi öreg hiba.

Nagyvárad levél.

Nagyvárad, márcz. 11.

Langyos meleggel, tavaszi ragyogással köszöntött ránk a hét, a könnyen hívök télkabátjai rendre be is vándoroltak a zálogházba. Az utca-sarkokon megjelentek azok a kihívó mosolyu utca-gyerekek, a kiknek torka olyan jón kibírja a nap-hosszat való rikácsolást:

— Ibolját, hó-virágot vegyenek!

Debreczenben nem ösmerik ezeket az apró szűzfűhár csengő-virágokat, melyeknek nem hazája a délibábos, sík pusztá, melyek ott borulnak virágzásba a hideg hegytetőkön s kidugják apró fehér fejecskejüket a hótakaró alól. A nagyvárad magasabb hegyeken ép úgy megteremnek, mint igazi hazájukban a magas Kárpátokon.

Egész tavaszunk volt a hét elején, mignem a hét másik felén gyorsan szaladt le a hőmérő s visszakivánkozott hozzánk a tél akkor, mikor már a napsugár kicsalta a fariügyeket, a vetést. A fagyos leheletre megborgoztak a kiszökent rügyek, a selyem pázsit. Még gondolatnak is kétségbeejtő: ha ez így tart. Egyik szomorúságos esztendő után a másik.

De nem csak a tél, hanem a farsang is vissza-lopta magát hozzánk a hét elején. A posta- és táviró tisztviselők a bőjten táncoltak s hangversenyeztek. A mulatság kitünően sikerült s Debreczenből is sokan voltak ideát a posta- és táviró köréből Csath Zsigmond debreczeni főnökük vezetése alatt.

Popovics Helén k. a., az ismert debreczeni dilettans művész is eljött hozzánk, hogy gyönyörködtessen szép behizelgő, bájos alt-hangjával. Az ő éneke képezte a műsor fénypontját.

Vasárnap pedig a humanizmusnak gyujtott fényes fákját Nagyvárad közönsége, a mikor megalakult városunkban a Nagyvárad Nemzeti Szövet-ség. Az alakuló közgyűlésen itt járt nálunk Dr. Herczegh Mihály is, a fővárosi egyetem rektora, az országos nemzeti szövetség elnöke, ki szép beszédben fejtegette az egyesület céljait. Társadalmi uton segíteni a társadalmi bajokon. Hármasszent-célt szöglál: a humanizmust, liberalizmust és a patriotizmust.

— Mária, csak látom badd, egyszer, utoljára; aztán büntess! Látni, látni engedd!

A sekrestye ajtaja megnyílt. Fényes uri nép lép ki azon. Fehér ruhában egy szép büszke meny-asszony és mellette ő — Mihály Mária kedvese.

A leány keresztet vetett.
— Szüz anyám, nehéz a te büntetésed. Sujtó a kezud. Kevély voltam. Porba sujítottál. Alázatos vagyok immár. Oh, istennek anyja, ne hagyj el nehez bánatomban.

S a szép kép mosolygott. Kék palástja megnyult. A leányt betakarta.
Égi malasztal, megnyugvással térdel a leány és nézi, nézi az égi királynőt, kinek szivében éles tör vagon.

Fölkelt. Kiment a templomból.
Mezitláb, gyalog indult utnak. Kezét kinyujtotta, fejét meghajította, fehér lábát, gyöngö testét nem kímélte.

Estére haragoznak. Vasárnap haragok konganak. Egy kicsiny falu fehérré messzlet házában busan ül két öreg ember. Ránczos képü, fehér haju. Egyedül vannak. Egyetlen vigaszuk, leányuk, elhagyta, világnak ment.

Azt mondják: rosz. De ez nem igaz. S ha ezer nyelvével hirdeténe a mocskos világ, szellő sugná és megszólalna a néma csillag, a nap, a hold és ezt hirdeténe, mégsem igaz. Mária nem rosz. A szülői sziv ezt nem hiszi, nem soha!

De az ajtó nyílik. Ki ez? Mária. Ez a szelid, halovány, megtört virág. Mária, a ki odaborul és csökölja szülői kezét és egyre pihegi esdve, könyörögve:

— Bocsássatok meg! Rosz, kevély, hiu voltam. De Isten megbüntettet — ne kergessetek el — jó lesznek, jó és alázatos... S megtartotta szavát Mihály Mária, a kevély — meghalt...

TÁRCSA.

Mária.

— Elbeszélés. —

Mihály Mária a legszebb leány volt a faluban; hosszu selyem haja a bokáját verte, a piros pánthika kevélyen illett hozzá. A két bogárszeme ugy fénylett, mint a karbunkulus és két orcáján virult a legislegszebb rózsá. Szép leány volt és utolsó sem a faluban; édes szüleje saját házában lakott, nem ette más kenyérét, hanem saját telkén, saját gazdája volt.

Csak hogy Mihály Mária volt egy borzasztó, nagy, büns hibája. Jórávaló, istenfélő, dolgos leány volt, másokat sem beszélt ki, szegénynek is adott, de az az egy hibája mégis csak megrontotta testé-lelkét.

Mária hiu volt, hiu, meg nagyralátó. Már kicsiny korában is csak a fényes tárgyakat szerette, a piros kalárist, sárga gyöngyöt és mikor felnött, mindenét szép ruhára költötte el.

Legény pedig egy sem akadt, a kit elég jónak hitt volna magához, mind elküldte, ahány csak jött, hiába intette apja, anyja:

— Mária, Mária, a kevély embert mind megveri az isten!
Máriának egy sem kellett, két szép szeme elnézett a legény felett.

— Nincs annak szive, — mondták a leányok — csak a szép gunyát szereti — no meg a maga orcáját.

— Hej rózsám, hová olyan kevélyen? Kérdezte egy férfi hang.
Este volt. — A leányok párosával dalolva mentek haza, ki-ki a saját párjával. A távból egy kutya csaholása hallatszott, mely egybevegyült a tücsök czirpelésével, a leányok és legények danájával. A frissen lekaszált fü erős illatot terjen-

get a levegőben és Mária, mintha érezte volna, hogy egyedül van, ugy ment lassan, leeresztett fővel, kicsit szomoruan, kicsit elhagyatva.

A leány e hangra megriadt.
— Mi köze hozzá, kérdezte szinte gorombán, de a szó elakadt ajkán.

Szép, sugár legény volt a kérdező. Uri ruhában, fekete haján lágyszürke kalap, melyről büszkén billegett a köcsagtoll. Deli legény, a fiatal földesur.

A leány elszégyelte magát.
— Kérem az urfít, ne vegye tölem rosz néven, ha goromba voltam, de nem szeretem, ha kerülgetnek a legények.

— Tölem sem szeretted?
A leány elpirult.
— Hát mit keresne az urfi egy ilyen szegény parasztleánynál?

A fiu mefogta a leány kezét.
— Azt csak tudod, hogy szép vagy, gyönyörű! Mária elmélázott. Hamar elszédült a feje, hogy ne hát nem egy otromba legény, hanem a földesur fia szereti — óh, hogy fogják irigyelni.

És gyermekezzével ott látta magát a nagyságos asszony hintájában: az iskolamester köszönelki, az emberek megbámulják és az urasági hajdu kezét csökölja.

Büszke Mária! Jobb lenne neked gögös szivedből kitépni ezt a badar álmot.

Nézd mennyi a virág! Mezei csak, de illatos és kelyhében nincs méreg. Ne akarj feljebb! Hajolj le érte és tüzd szivedre. Hagyd az álmot. Jobb lenne neked kitépni szivedből, jobb lenne hideg sirba feküdnöd, halva lenned Mária és hideg, mint szöni... szöni egy balga, hazug, csalfa álmot.

Mária szerelmes lett. Mint a gögös, hideg szivek, ha lángra lobbannak, izzó, de szent és tiszta tüzet terjesztenek, ugy Mária is nagyon szeretett, nagyon is nagyon...

A megalakult szövetséget száz meg száz távirat üdvözölte, küztük Dr. Jókai Mór is. Az ünnepélyen különben az ország minden részéből számos vendég volt jelen.

Csütörtökön közgyűlést tartott a város, amelynek érdekesebb tárgya volt a Papp János elhunytával írsesedése jött tanácsosi állás betöltése. Dien László városi h. főgyógyász, Lázár Márton kir. algyógyász és Komlósi József I. aljegyző pályáztak a tanácsosi állásra, kik közül nagy többséggel Komlósi József városi aljegyző felé fordult a bizalom.

Szatyí.

Karcolatok.

— Innen onnan mindenünnen. —

A végletek néha találkoznak.

Minő nagy a különbség egy borongós, sötét felhőjű fagyasztó és egy szépen mosolygó, kék egű, enyhe, napfényes tavaszi nap között!

És a héten az a kettő ölekezett egymással.

Nagy szerencse, hogy az öreg Tél-apó gorombább is nem lett.

A nagy napra, március 15-dikére mindenfelé erősen készülődnek.

Persze a hivatalos körökben minden csendes, mint Fiume mellett a tenger.

De annál jobban készülődik a sok dalárda, a sok iskolás gyermek, a tanuló ifjúság és a község.

Olyan nagy és sok oldalú a készülődés, hogy szinte — konkurencziát vél az ember benne.

Egy dalárda itt, a másik ott.

Egyik táncvígalmom itt, a másik ott, a harmadik amott.

Egyik helyt a népkonyha, más helyen a régi honvédek ruházata képezi a jótékony célt.

Nincs egyéb hátra, minthogy az ember a nagy nap éjszakáját, csupa hazafiságból és jótékonykodásból — keresztül vándorolja.

Hja! Közönségnek lenni kell. Itt is, ott is, no meg — egyébütt is.

És lesznek nagy, magas színvonalon álló — dísz lakomák!

Hangzani fognak sok ékes beszédek, felköszöntőknek meg se szeri se száma.

A magyar ember ebben a czuczilista hideg világban csak így lelkesedik.

Hiszen, jól van, jól; nincs e miatt prezsmi-tálai való!

Csak a hazafiaszkodást ne követné egy — alkotmánytalan katzenjammer.

Milyen különös!

Hazafiság és katzenjammer — egy kalap alatt!

De nem is tagadja meg magát a magyar vér, kerüljön a sárteke bármely pontjára.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban és Amerikán minden városban, a hol csak magyar van, mindenütt lakoma és tánc lesz március 15-dikén.

Bizonyos, hogy a hazafiság erényének ily szép nyilatkozását legjobban méltányolják a — korcsmárosok.

Mert a magyar emberek közül kevés tesz valamit a hazáért, de inni érte, azt már mulhatatlan kötelességének ismerik az egész föld téknél!

No de így volt ez, így van ez és így lesz ez mindig.

Ha az ember haragszik, hát igen erőteljesen használhatja a mi szép magyar nyelvünket.

Egy kegyelmes ur például ilyen táviratot küldött egy — méltóságos urnak.

„Méltóságod hazudott. De méltóságod tudva kétszereesen hazudott: saját hazugságán kívül elvett múlt szándékkal ismételte más hazug rágalmaikat. Méltóságod nem csak hazug, de gyáva is egyuttal. Ezek igazolják azt az undort és jogos megvetést, a melyet Méltóságod irányában érek!”

Gyönyörű irály, de meg kell vallani, hogy szörnyen — udvarias!

A tanügy miniszter jelentése szerint évről-évre nő a rossz diákok száma.

Hja, annál inkább fogy a cigarettá, a mézes pálinka, annál több „dákó” törlik el és annál több lesz a — napdíjas jelölt!

Egy híres orvosuk arról panaszkodik, hogy a magyar nép sokkal nagyobb gondot fordít a marhája egészségére, mint a gyermekeire.

Hja kérem! nem lehet ez másképp.

A gyermeket még adóban sem foglalják le, de a marhát még el is — licitálják.

Két derék uri emberünk lovagló iskolát akar városunkban nyitni.

Szép, dicséretes szándék.

Ugy is elég ember van, a ki embertársát lö nélküli fel szokta — ültetni.

Pusztai korcsmaít adta ki a város bérletére a héten.

Nagyon kevés bérletet ígértek az ajánlközök. Ez mutatja, hogy még a pusztákon is kevés a — borra való.

HÍREK.

Zene a csillagok alatt.

Dacára a kaczerkodó márciusi napsugárnak, hajnalban még fagy, vagy dér futja be a föld avas növényvázait; fönt a hegyek bokrai között, lent a gyepük mellett, vagy mélyebb árkokban a hófúvások piszkos, iszap-födte maradványai sem olvadtak még el; de a tölgy- és cserbokrok száraz, vörös levelei már kalimpálnak lefelé, meg-megcsörrennek az egyre növekvő avaron, amint rábullanak, elterülnek rajta.

Ez már jelent valamit.

A tavaszi száraz lombhullás nem az elmulást, de a megmozdult életet jelenti: a megújulás dobálja el ilyenkor megunt rongyait, hogy új dísz öltönyt a kikelet ünnepére.

A napsugár már aranyozza is a fonnyadást, fölcsofolja az ibolya, a hóvirág álmos szeméit, tele- rakja gyémánt cseppekkel: örömkönnnyekkel üde arcukat, melyen millió sugarban ragyog a harmat- csepp csillama s álmatagon imbolygó lepkék járnak el hozzájuk — áldozni az édes nektárból, szerte- hordani az illatot, mely megrészegíti a lelket boldogító illetésével s mézédés örömeiket ültet a szívekbe, melyben az eszmény ünnepel...

Érezni kezdjük lelkünkkel, hogy jön valami, hogy küszöbön van valami változás az, a mit oly epedve várunk derűs égtől, napsugártól...

Érzi ezt minden lény, a legapróbb bogárka is.

Előbujnak a mohok, bokrok s a lehallott levelek alól, hogy fényt keressenek, melengető sugárt; — a fűszál is kiüti halványzöld lándzsát, hogy vé- gíg szalajtsa rajta azt a villamos érintést, melyből az életparányokat nyeri egy új, életerős serkenet.

A napsugárban van az Isten lelke, az éltető szikra, mely mindennek megújulást, életet kölcsö- nöz; — a madarakat pedig visszainti idegen világi messe tájairól.

És megérik a hivatgatását ősi ösztönökkel amelyet szintén a nagy eszménytől kölcsönöztek szíveikbe, a miből a hazaszeretet szent érzel- mifakad.

És mikor szétfut az égen a hűv sugarakévek özőne s kibúvik rejtekét az első ibolya lilás orcács- kája: csak megdöbben távol idegenben az ő kis szí- vök is, megrezdül valamennyi madárszivecskében az értelemnek az a hurja, melyen a nagy eszmény fen- séges művészete játsza el hivatgató dallamait, mely- nek összhangzatán éltető reménnyel édes vágy fakad a madárkelemben: a honvágy érzete, újra látni a jó haza kék egűt, virágát, édes mindenségét s megszületik a gondolat: menni, menni haza- felé!

És aztán nem sokára zene támad a csil- lagok alatt, ezer féle hang festi be a levegőget; majd zizegés, titokzatos nesz lebbent szerte egy, lát- hatatlan élénkség, elevenség zsongása a magas, sötét- végtelenség szabad határain, minek hallatára meg- döbben a szív, édes öröm száll a természetimádó keblébe, mert tudja, hogy ébredésről, kikeletről mesél, beszél minden hang, nesz, melyet madárnyel- vek hirdetnek örömszóvalokkal — annak, aki érti... S ki ne értené meg az öröm hangjait? — s ki ne örülne a viszontlátásnak: hű madarainknak, akik visszatértek idegen hazából!

— **Istenitisztelek.** Ma (vasárnap), már- cius 13-dikén az ev. ref. templomokban az isteni- tisztelek a következő rendben tartanak: nagy- templomban: Mitrovics Gyula lelkész; kistemplom- ban: Dicsőfi József lelkész; utjemplomban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár; ispotály templomban: Béteky Lajos s. lelkész által.

— **Márcz. 15-én** a nagytemplomban ünne- pélyes istenitisztelek tart K. Tóth Kálmán lelkész.

— **Az ev. ref. egyháztanács** vasárnap tartott ülését elhatározta, hogy az iskolák március 15-diket megünnepeljék s minden egyházi épület fellobogóztassék. A püspöki vegyes bizottságot felhívták, hogy a tanteremek tulzsufolttsága meg- szüntetése és a központi elemi iskola felépítésér- f. évi június hó 1-re jelentést adjon. A városnak megköszönték, hogy a Kossuth-utcai új templom terraszának kijavítására 30 ezer darab téglát adott.

— **Az ev. ref. egyháztól** ezuttal tudomá- mására hozatik az ev. ref. egyház adófizető tagjai- nak, hogy a folyó évre az egyházi adó és közalap ki- van vetve s ki azt helytelenül kivetettnek találja, vagy bármi okból elengedésre vél számot tarthatni: az iránt folyó évi március hó 21-től márcz. hó 28-ig bezárólag az egyházi számvonónál a hivatalos órák alatt — egyháztérén 1089. sz. a. — jelentkezék, mert későbbi felszámolásnak hely nem adatik. A városról azon évben történt elköltözés vagy halálo- zás, mely évre az egyházi adó kivetett, adóelen- gedést nem von maga után. Az egyház adószedői hivatala a folyó évi adófizetést és közalapi fizetést egyegyedres részletekben is elfogadja és a kis köny- vecskében mindenkor nyugtázza. Ez alkalommal fel- hívja az egyház minden tagját, hogy f. évi egyházi adóját ki-kí előlegesen, de legfeljebb októberig f. zesse be; azok pedig, kik elmult évekről hátralék- ban vannak, hátralékaikat rövid idő alatt törlesszék le, mert a késlekedők ellen az egyházi törvény 257. §-án foglalt rendelkezésénél fogva a közigazgatási hatóság az egyházi törvény 5. §-a alapján végrehaj- tást a kalmazni lesz kénytelen. Debreczen, 1898. március hó 6-án tartott presbyteri gyűlésből az egyháztanács.

— **A Petőfi-dalkör** — városunk e legif- jabb dalegylete — március 15-én tartja ünnepélyes megüjtő estélyét az „Arany Bika” szálloda dísz- termében. Ez alkalomra a rendezőség a napokban bocsátotta szét az igen finom izlésről tanuskodó meghívókat, melyek városi nyomdánk mellett szóla- nak dicsérvőleg. Az előlapon Petőfi Sándornak, a lánglelkű költőnek 1843-beli Barabás-féle arc- képe látható, melynek mintáját a dalkör a Petőfi társaság javaslata folytán készítette. Az arczkép zöld babér-koszorúval övezve, igen jó benyomást tesz a szemelőre. Alatta a dalkör működő tagjai- nak első névsora olvasható élén a karnagy Fentzl Rudolfal. A tagok száma 30. — Belől a meghívás- következőleg bangzik: Meghívás. A „Petőfi dal- kör” által Debreczenben 1898. évi Március 15-én Kedden az „Arany Bika” szálloda dísztermében rendezendő ünnepélyes MEGNYITÓ-ESTÉLYRE kívül címzett és családja tisztelőit meghívatik. — Komlóssy Arthur, elnök. Ifj. Borus Ferencz, tit- kár. Király János, jegyző. Borus Béla, alelnök. Nagy Ferencz, pénztárnok. Király Ferencz, háznyag, Barcza Barna előadó. A választmány: Dr. Wolaffka Nándor, Vattay Géza, Fentzl Rudolf, Nagy János, Dr. Tüdös János, Bródy Henrik, Ujlaky István, Simon Zoltán. — Az ünnepély kezdete pontban 7 órakor. — Belépti-díjak: Személyenként 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. A kör alapítói és rendes tagjai ez összegnek felét fizetik. — Jegyek előre válthatók: Békés Lajos, Csáthy Ferencz, Leiden- frost Gy. és Mendelovics Lajos urak üzletében, az estély napján pedig az „Arany Bika” szállodában a pénztárnál. Felülízetések köszönettel fogadotnak s hirlapilag nyugtáztatnak. — Az estély műsora: 1. „Nyitány.” 2. „Szózat”, előadja a dalkör. 3. „El- nöki megnyitó”, tartja Komlóssy Arthur elnök. 4. „Talpra magyar, hi a baza!” előadja a dalkör. 5. „Szavaltat”, Medgyessy Piroksa kisaszonnytól. 6. „Őseink emléke”, Huber Károlytól, előadja a dalkör. 7. „Alkalmi költemény.” Irta és szavalja: Dr. Benedek János. 8. „Kölcsey himnusza.” Elő- adja a dalkör. — A műsor befejezése után társas- vacsora. — A díszteremben felterített asztalok mel- lett csupán azok foglalhatnak helyet, kik vacsora jeggyel is bírnak. — Kik csupán belépti jegyet vál- tottak, a rendelkezésre álló 36 páholyban és a nagy- terem mellékcarnokaiiban nyerne elhelyezést. — Vacsora után tánc. — A fentiek kiegészítésül köz- ölhelyük, hogy azok, kik vacsora-jegyüket 1 frtért megváltották, kellemes meglepetésben is részesül- nek, a mennyiben terítékük mellé egy, a nevezetes napra vonatkozó kis füzetet is kapnak ajándéku- l. Vacsora-jegy csupán 200 bocsájtattott ki és több nem is fog nyomtatni; ennyi teríték van megren- delve; a kik tehát jó helyet és vacsorát kívánnak biztosítani maguknak, siessenek a meghívókon jel- zett jegyek kiváltásával, mert körülbelül 100 jegy eddig is elkelt. A zenét a Magyar y fiuk kitűnő zenekara szolgáltatja ugy a vacsora alatt, mint az ezt követő tánczhoz is. A banketten részt venni nem óhajtok részére a páholyokban 150 ülőhely áll rendelkezésre. A dalkör tagjainak száma is örven- detesen szaporodik. A 30 működő tagon kívül 12 alapító, 198 rendes és 14 pártoló tag, vagyis ösze- sen 254 tag. Zászló alapja is van már az egyletnek, melyet egy szép kis leány kezdeményezett, a mi biztos kilátást nyújt arra nézve, hogy a Petőfi dalkör zászlója nem sokára diadalmasan lobogni fog! Szí- vükből kívánjuk, hogy ugy legyen!

— **Fazekas Mihály** — a „Ludas Matyi” hírneves írójának lak és halálhírét hazát emléktá- blával jelöli meg a „Csokonai kör”. Az emléktáblát Tóth András derék szobrászunk tervezte és ké- szítte el a kör megbízásából; s azt fekete márvány- ból készíti el őt dombormúval a Ludas Matyi első eredeti kiadásából, a hatodik kép pedig Fazekast és Csokonait ábrázolja, a mint a kerti lugásban boroz- gatnak a híres „Zöld óros”-ból (boros kancsó zöldre mázolt égetett cserépből) a háttérben a szép Dió- szegi Erzsikének — Fazekas unokahúgának — bá- gos alakjával, a mint mosolyogva hallgatja a Vité- zünk dévajkodásait. Az emléktábla a következő szövegnek felvevése van tervezve:

Itt állott az a ház, melyben

FAZEKAS MIHÁLY

a „Ludas Matyi” hírneves szerzője élt, munkált és meghalt 1766 — 1828. Emlékezetére emelte a Cso- konai kör. 1898. Nekünk úgy tetszik, mintha e fel- írásból hiányzanék a „lovas főhadnagy” cím, melyre Fazekas oly büszke volt, továbbá talán nem egyedül a „Ludas Matyi”-t kellene felemlíteni, mert hiszen Fazekas volt főiskolánk pénztárnoka, majd egyházi gondnoki tisztet is viselt — a debreczeni kalendáriumokat szerkesztette, versíró is volt, de mindezek felett ő adta ki Diószegi Sámuellel együtt az első „Magyar fűvészkönyv”-et 1807-ben, mely érdemeit a budapesti egyetem is elismerte, a midőn a pesti botanikus-kertben emlékoszlopot emeltek „Diószegi és Fazekas” felirással 1865-ben. — Mind- ezeket ajánljuk a m. g. t. Csokonai kör kiküldött bi- zottságának b. figyelmébe.

— **Felhívás!** Ó csász. és apost. királyi felsége 50 éves uralkodásának legmagasabb emlék ünnepélye alkalmából emlék érmet szándékozik alapítani, mely emlék érem az összes állomány csoportok és rend- fokozatok (rangosztály) mind azon személyeinek adományozatik, kik 1848. évi Deczember hó 2-lől bezárólag 1898. év Deczember hó 2-ig terjedő idő- ben, a császári és királyi közös hadseregben, a hadi- tengerésznél, vagy a magyar királyi és császári királyi honvédségnél, vagy a csendőrségnél szolgáltak. Ezen éremnek két osztályba való adományozása van terve- bé véve, és pedig bronzból azok számára, kik 50 évnel rövidebb ideig szolgáltak ténylegesen, a rany- ból az érem felett legegyszerűbb arany sással azok részére, kik 50 évig vagy azon túl tényleges szolgálatban állottak, ezen emlék érem adományozásából feltét- lenül ki vannak zárva azok, kik bíróság hozott íte- lét alapján érdemrendjeiket elvesztették. Az igény megállapítottnak csak azon esetben tekinthető, ha az illető szolgálati idejét okmányokkal, vagy más módon igazolni képes. Ily egyének felhívatnak, hogy legkésőbb folyó évi március hó 25-ig bezárólag Vettesy Béla rendőrőrgalmazónál a hivatalos órák alatt vagyis reggel 8 órától déli 1 óráig a Hungária palotában lévő katonai és illetőségi ügyosztálynál

(II-ik emelet 16-ik ajtó balra) annyival inkább je- lentkezzenek, mert a később jelentkezők igénye figyelembe vehető nem lesz. Debreczen, 1898. évi Március hó 3-án. A városi tanács katonai és illető- ségi ügyosztálya.

— **Gyász.** Özv. Miskolczy Lajosné szül. Kölcsey Klára urnó (Miskolczy Lajos volt főispán- nak neje) élte 87-dik évében elhalt. — Erdélyi Gyula városunk kedvelt sütő mestere meghalt 49 éves korában. — Nagy Amália a városzserse is- mert első divatárúsnó élte 66-dik évében, Debr- ezeni Gábor volt bádogos mester pedig 78 éves korában elhalt. — Szabó Sándor és neje Bosznai Etelka 2 éves Béla fia elhunyt. A temetések nagy részét mellett mentek végbe, Béke parokra.

— **A chevra cadisa új tisztikara.** A debr. chevra cadisa szentegylet szerdán tartotta tisztújítását, melynek eredménye következő. Meg- választottak: Elnökök: Kohn Adolf. Alelnökök: Csengeri Ferencz. Pénztárnok: Rosenfeld Márton. Ellenőrnök: Hochfelder Jakab. Gondnokoknak: Klein Márton, ifj. Kupfer József, ifj. Kellner Dávid. Jegyzőnek: Kuthi Zsigmond.

— **Debreczen februárban.** A mult hóban a rendőség 166 egyént tartóztatott le; 102 egyént eltoloncolt; új iparigazolványt 26-ot adott ki. A katonaság létszáma 1963 ember volt. Allam adó fejében befolyt 86,104 frt. Született 185 gyermek és elhalt 160 egyén. Házasságra lépett 60 pár.

— **Dal és zene.** Az 1848/49-ik évi honvé- dek által a magyar „Szabadságnak” évfordulója alkalmából Március 15-én a „Korona” dísztermében tartandó táncvígalmomban a városi dalárda és az ev. ref. főiskolai ének-kar részt fog venni, Hazafias szavallat után jelesebb darabjaikat s ezek között a „Rákóczy” indulat Rácz Károly zenekara kíséretében adják elő.

— **Az ipar- és kereskedelmi bank** Sesztina Lajos elnökle alatt tartotta meg XXXI-ik évi közgyűlését. A mult évi tiszta haszon 7662 frt 99 kr. A leírás több volt 12 ezer frtűl. A bank vagyona 2 millió forint. A részvényesek el- ismerést szavaztak a vezetőségnek.

— **Nagy munka megkezdése.** A vasuti nagy állomásnál a kibővítési nagy munkát már meg- kezdték. A „Nép-kert” hátsó részén már kivágták a sok régi fát, mert oda egy új kocsi út, továbbá a posta és táviró hivatal pavillonja jön.

— **A függetlenségi kör** vasárnap tartotta évi közgyűlését. A virágzó kör tagjai élnék ér- dők- lődés mellett hallgatták meg a dr. Kocsár Gábor titkár mult évi jelentését és megválasztották az új tisztikart. Elnök újból B. Nagy János, alelnök Otrokosi Végh János, titkár Dr. Kocsár Gábor, jegyzők: Zongor János és Tasi Miklós, pénztárnok Kiss András, ügyész V. Nagy Gusztáv, gazda Tóth Gergely, könyvtárnok Szendi Imre.

— **Fiaczok elhelyezése.** A felépülő Kisuj-utca torkolatát egész sereg árus foglalja el, a kiket az építkezés miatt más helyre kell teleltetni, Boczó Sámuel r. főkaptány ajánlja, hogy a bor- nyu és báruyhus, a kása és főzelék árusok a Tisza- palota háta mögötti kenyérgiaczra tétéssenek. A tej és szendicze árusok mennek a rózsaterre. A hely- beli kenyérgiacsok a falusi kenyérgiacsók helyét foglalják el, míg az utóbbiak valószínűleg a keresk. akadémiára elköltöznek. Ha a tanács elfogadja ezt az ajánlatot, akkor már ápril elsején így fognak a fenti árusok elhelyezkedni.

— **A nagy dalárda** is megtartotta évi rendes közgyűlését Leányei Imre dísz és Márk Endre rendes elnök vezetése alatt. Felolvasták a dalárda mult évi tevékenységét. A pénztárban 3972 frt van. A tisztújítással a régi tisztviselőket újból, nagy lelkesedéssel megválasztották. Este fényes lak- omát rendezett a dalárda, mely pezsgő jókedv mellett féltéig tartott. Ez estén Horváth Jánosné és Bartha Mihályné 50—50 forinttal alapító tagok lettek.

— **A kereskedő társulat** vasárnap tar- totta évi rendes közgyűlését Zádor Lajos elnök- lete alatt, ki hosszabb beszédben méltányolta azok érdemeit, a kik a keresk. akad. palota felépítésénél közre munkáltak. A közgyűlés 10 ezer forintos alap- ványt tett elsőszegyedett kereskedők menházára. Az alapítókat 40,000 forintra egészíti ki. Dr. Ki- rály Ferencz titkár a segély alapra 1200 forintos alapványt tett. A gyűlésen Zádor Lajos elnök- nek, Kardos Lászlót alelnöknek újból megválaszt- ották. E derék társulat már 185 éve működik.

— **Közeledés Debreczenhez.** Ily és Endre mezőberényi ev. ref. lelkész, főiskolánk nem régi kitűnő növendékét, az ev. ref. hívek ked- velt segédlelkészét, a kitűnő hitszónokot, a szom- széd B. Ujváros népes és előkelő ev. ref. vallású közönsége vasárnap egyhangulag rendes lel- kész s z s z választotta. E derék fiatal lelkész már a legutóbbi debreczeni papválasztásán is szőba for- gott s jelentékeny pártja csakis a lelkész hatal volta miatt nem fejtett ki eredményes akcióit. A kik ismerik Ily és Endrét, örömmel látják Debreczen- hez való közeledését s bizton reménylik, hogy ő is, mint a nagy Révész Imre, alkalom adtán bejön Debreczenbe B. Ujvárosról.

— **A debreczeni borbély** és fodrász se- gédek 1898. március 13-án, vasárnap, a „Korona” dísztermében jótékonycélu zártkörű táncz- estélyt rendeznek. Belépti-díj: Személy-jegy 60 kr. — Család-jegy (3 személyre) 1 frt. 50 kr. Kez- dete este 8 órakor. — Jegyek előre is válthatók a rendezőség minden tagjánál és este a pénztárnál. Felülízetések a népkonyha alapja javára köszönettel fogadotnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Pályázat** katonai nevelő intézetbe. A kö- zös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben a jövő 1898/99-ik tanévre igen számos közös továbbá magyar állami és illetve magán alapítványi hely jön úrsesedésbe. Ezen intézetek: a katona tisztí árva fiúk nevelő intézete; a katonai al és főreáliskolák; a két katonai akadémia; a katona tisztí leányok soproni nevelő intézete, a melybe leendő felvétel iránti kérvények benyújtásának végső határ ideje f. vi május 15-ike és végre a fumei cs. és kir. had- tengerészeti akadémia, a hová a kérvények ugy aytatandók be, hogy azok legkésőbb július hó 31-ig a közös hadügy miniszterium tengerészeti osztályá-

hoz okvetlenül beérkezzenek. A részletes pályázati feltételek a közéleti közérdeklődés, illetőleg az elemi iskolákhoz megküldettek; de naponta délelőtt 9 óráig 12 óráig a katonai és illetőségi ügyosztálynál is (Hungária palota II-ik emelet) megtekinthetők. A Ludovika Akadémiába, a honvéd főiskolába és a honvéd hadapróe iskolába leendő felvételre vonatkozó pályázati hirdetmények még nem érkeztek meg.

A nagy nap. A főiskolai ifjúság nagy szabású ünnepséget rendez márczius 15-én; délelőtt 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet lesz a főiskolai imateremben, hol az emlékbeszédet egy jogtanár, az imát Csiky Lajos tartja. Délután 2 órakor előbb a főiskolában levő Petőfi szobornál, majd az udvaron nyír folytatást az ünnepély. Innen az emlékkertbe vonulnak, majd a városház elébe, hol dr. Bakonyi Samu ügyvéd mond beszédet. A ref. nagytemplomban 10 órakor lesz isteni tisztelet. Este, akkor aztán lesz mulatság elég. Szóval Debreczen elég szépen áll meg a nagy nap felszázados évfordulóját.

Sertés vásár. Bizony rég ideje, hogy nem volt Debreczenben sertés vásár s így üdöntség számba ment, hogy hétfőn már ismét megtarthatták. A városnak jelentékeny kára volt e miatt, de károsodott Bőr József uram, a „Bárány” csapszék árendása is, kinek bár elengedték a bérleti összeg felét, mégis sokat ráfizetett. Károsodott K. Tóth Sándor vásárfelügyelő helyettes is, kinek a sertés járatokból jelentékeny jövedelmének kellett volna lenni. Folyamodott is kárpótlásért, de a pénzügyi bizottság nem pártolja kérését, sőt kimondták, hogy a vásárfelügyelő fizetését rendezni kell s a járatok jövedelme legyen a városé.

Gergely napja van ma s a főreáliskola derék tanárát Harmath Gergelyt sokan üdvözték. Azon osztályban, hol ő az osztályfőnök a kis Németh Gusztáv üdvözölte a szeretett tanárt, a ki úgy ezt, mint a többi üdvözlőt a legmelegebb köszönettel vette.

Helyreigazítás a sorozásra vonatkozólag. Bár a vonatkozó hirdetmények az egész városban el vannak terjesztve, azonfelül a sorozási határnapok a hírlapokban hivatalosan is közre lettek téve és bár a sorozás alá kerülők közül azok, akik feltehetően, külön is meghivatnak, a f. hó 3-án megjelent lapokban foglalt azon helytelen adatot, hogy a sorozó bizottság működését „ápril 21-ig fogja végezni” zavarok kiderülése végett szükségesnek látom kiigazítani s még egyszer közölöm a határnapokat. A sorozó bizottság ápril 21-től 26-ig működik. Ápr. 21-dikén elől az I-ső korosztályból (1877-ben születettek) 1-től 200 sorszámgig. Ápril 22-én az első korosztály hátralevő része, vagyis a 201-től 328 sorszámmal bírók és az 1876-ban születettek (II-ik korosztály) közül az 1—106 sorszámmal bírók. Ápril 23-án a második korosztály hátralevő része, vagyis a 107 367. sorszámmal bírók Ápril 24-én vasárnap; szünet. Ápril 25-én elől az egész III-ik korosztály (1875. évben születettek). Ápril hó 28-án azon idegen illetőségű mind 3 korosztálybeli védkötelesek, kik a helybeli sorozáson megjelenésre idező jegyet fognak kapni és a törődöttségjel jelentkezett népfelkelők. Oláh Károly s. k. tanácsnok.

Színházunkban a héten egy új darabot mutatott be a társulat a „Két tacsó” cím alatt. Unalmas, hosszú rém dráma ez, melyben Sziklai jóízű mókái adtak egy kis kárpótlást azoknak, a kik elszánták magokat a végig hallgatásra. „Lecouvriers Adrien”-ben a czimszerepben Komjáthy né művészetét ünnepelte a közönség. — A „Huszárszerelm” szerdai előadása a középesség körén felül nem emelkedett. A mulattató vigjáték pompás jelenetei elmosdáltak még Szathmáry Árpád is óvakodott a mérlegbe vetni művészetét, mert a nagy let volna az — árnyék. Tanayt az egyenruha kicseréite. Jobb volt mint civilizben. Sebesi B. Vilmos ez estén több ének számot adott elő a közönség zajos tapsa mellett. Ugyan ő lépett föl csütörtökön a régi jó „Fatinicza” operettben.

Színházi műsor. Hétfőn, márczius hó 14-én: „1848”. Látványos történeti színmű 7 képből. Kedden, márczius 15-én, Szerdán, márczius 16-án, Csütörtökön, márczius 17-én: „Ugyanaz.” — **Rövid hírek.** A városnak 200,000 forint értékű köre lesz szüksége a következő 6 évre. A legelőször ajánlatot Führe Zsigmond tette. — Szikszay Gyula fűrdő tulajdonos városunkban lovagló iskolát szándékozik nyitni. — A tanács szigorú intézkedéseket tett a koldulás megakadályozására. — Amerikába ment Handlovics helybeli községi egészség családjával. — Farnóczi János mentelmi szakaszvezető egy ló hasba rugta s a szenvedett sérülések fájdalmában a szakaszvezető borotvával elvágta a nyakát. Három napi szenvedés után meghalt. — Hajdu vármegye hó 16-dikán közgyűlést tart. — Kálmánchey Mór mezőrendőr kapitány ellen néhány birtokos fegyelmi vizsgálatot kért a főispánnál. — A mérnöki hivatalnál a Kisujtca elején építendő bérház tervrajzát a márcziusi közgyűlésre elkészítik; 130 ezer forintba kerül; a szomszédos Áron-féle házat 70,000 forintért kínálják a városnak. — Komjáthy János megkapta a szigeti szinkört Leszkay András ellenében nyárára.

A gyermekbetegségek keletkezésének meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességgel bírjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt célzó gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen minden tekintetben megfelel s ez a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevételétől undorodnak, s ezért nagyon házagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Főraktára Debreczenben: Örvényi Ottó, Balás Ödön és Dr. Rothschnack V. Emil gyógyszerházában, hol üvegenként 1 frtért kapható.

Szerkesztői üzenetek. —na— Az apró versek sajnálatunkra nem váltak be. **L. A.** Alkalmom adtán hözölni fogjuk, de most nem időszerről.

S. K. Közöltük. Semmit sem hagytunk ki a mi az érdekesség jellegét magán viseli.

B. K. Tréfás ember kedved! 1. Hát persze, hogy lakatos nyithat ügyvédi irodát, de ehhez az kell, hogy egy ügyvéd előbb elveszítse az — iroda kulcsát. 2. Ön eljuthat a holdba egy létrán is, csak elég hosszú legyen. 3. Ha a katonát azt írja haza, hogy meg kell venni az általa eltört „in di blánczot”, az azt jelenti, hogy egy kis itálra való pénzt akar kipumpolni az öregeknek.

T. M. Az „Országos Hírlap” tévedett. Debreczenben semmiféle Demeter nevű főbíró nem ünnepelték A debreczeni taligás nem hivta a lovát soha „testvérnek”. Legalább mi soha se hallottuk.

D. Ö. Üjjon ruganyos kocsira, ha verset akar írni. Akkor zöngeménei nem lesznek talán oly szörnyű — döszögősek.

K. P. 1. Zola évi jövedelme körülbelül 150 ezer forint. 2. A katoná bornyu sulya 25 kiló, a muszkálnál 33 kiló és 950 gramm. 3. A 16 25 évig tud előlni, de mondják, volt a melyik 30 évet is meghaladt. 4. Az orosz czárnak van egy bundája, mely 34 ezer forintba került. 5. A gyász színe egésze a XVI-ik századig a fehér volt Európában. 6. A legyezőt a VII. században találta fel egy japán művész. A többit már lexikon utján sem érünk elmondani.

P. Z. Nem közölhető.

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILVÁNTARTÁS.
Nyersselyem-básztruha 8 frt 65 krtól
42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb sződvés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** (postabér- és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **ZÜRICHBEN.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Korona sör 1 pohár 8 kr.
Tisztelettel tudatom a n. é. fogyasztó közönséggel, hogy a **Sas-utca 13-dik** szám alatt lévő, régi jó hírnevű **SÖRCSARNOK** ÉS **ÉTTEREM** vezetését átvettem és igyekezni fogok első rendű magyar konyhával, továbbá: tisztán kezelt ó és új borok — kizárólag **„KÖBÁNYAI KORONA-SÖR”** kimerésével igen tisztelt vendégem becses pártfogását kiérdemelni. **Ebédok, vacsorák és egyéb estélyek rendezése** jutányos árban vállalkozok el, havi abononmákat készséggel szolgállok. Tisztelettel **VERES LAJOS.** (53.) 2—3.

Gabella bérleti hirdetmény.
A debreczeni izr. hitközség és a debreczeni aut. orth. izr. hitközség közös gabella-jövedékének folyó 1898 évi ápril 15-én kezdődő és 1901 évi ápril 14-én végződő, tehát három évig tartó bérletére ezennel nyilvános árverés hirdettek, mely f. 1898 évi márczius hó 20-án d. u. 4 órakor fog megtartatni az izr. hitközség jogdíji hivatalában, (Nagyvárad-utca 220. sz. a.) hol a részletes feltételek megtekinthetők mindennap d. e. 10—12, d. u. 3—5-ig.

Kikiáltási ár: 10,821 frt.
A szóbelileg árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirokban, mint bánatpénzt letenni. Zárt ajánlatok is elfogadhatnak, ezek az előirt bánatpénzzel együtt alólírott elnök kezéhez az árverés napjának déli 12 órájig átadandók. A bérbeadó hitközségek fenttartják maguknak a jogot a gabella-jövedéket tekintet nélkül a megajánlott összegre tetszés szerint bármely ajánlattevőnek kiadni, vagy annak biztosításáról egyébként gondoskodni. Kelt a debreczeni izr. hitközség és a debreczeni aut. orth. izr. hitközség gabella-jövedékének bérbeadásával megbízott közös bizottságnak 1898 márczius 3-án tartott üléséből. **Drucker Mór** biz. elnök.

Kitűnő syphonok.
Olommentes, avagy 99 %-osa legújabb systema szerint teljes berendezés szódavíz gyárak részére szállít az 1814. évben alapított és a legelső díjakkal kitüntetett cs. és kir. országosan szabadalmazott gyár **Pochtler Károly** Bécs. VII. Kaiserstrasse 87. Árjegyzék ingyen. 11—15.

Posztoszállítás csak magán személyek részére.
Legkisebb küldemény 3-10 m. hosszu; elegendő egy férfi öltönyre:
frt 3-10 jó
frt 4-80 jobb
frt 7-50 legjobb
frt 8-70 finom
frt 10-50 finomabb
frt 12-40 angol
frt 13-95 kammgarn
valódi gyapjúszövetből

Egy salon fekete öltönyre való szövet 10 frt. Felöltő-szövet méterenként 3-25 krtól feljebb. Utazóköpenyek való 6 krtól 9.95 krig. **Peruvienne** és **Doskings**, továbbá állami- és vasúti hivatalnok és papi öltönynek való szövetek, legfinomabb **Kammgarn** és **Cheviot**, ugyszintén egyenruhának, pénzügyőröknek és **zsandárok**nak stb. stb. való szöveteket küld gyári áron a szolidaságról legjobban ismert posztó gyári raktár: **KIESEL-udvar Brünneben.** Minta ingyen és bérmentesen. **Figyelmeztetés!** A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a direkt rendelvényeknél sokkal olcsóbban jön ki, mintha ismételtadónál vásárol. **A Kiesel amhof brünni cég küldi az összes szöveteket valódi gyári áron.** (41) 5—20.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen birnesz házaszer. ellentáll az idő megroghatóság. nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájó, lomcsillapító bedörzögéstől alkalmazzák közönségnél, által bedörzögésre is mindig gyókratában rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyókratára Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igaz népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árában májdnem minden gyógyszerháza készletben van; főváll. r.: Török József gyógyszerésznél Budapestén. Belső-vet. és alkalmatval igen óvatosan fogadjunk, mert több kisebbetektől vázant van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony”-védjeggyel és Richter cégjegyzékkel kell mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDDLSTADT.

Mily elkerülhetlenül szükséges a **SZÖLLŐK PERMETEZÉSE** az elmúlt évadban bizonyult, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhető és ére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és társa szabadalmazott „Syphonia”** szőlővédző- és növény-megmentője, mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi. Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban, és számos dícséző bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben. Ábra és leírás rendelkezésre áll **MAYFARTH és társánál** mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajtok és gyümölcs-értékesítési gépek részére **Bécs, II/1., Taborstrasse 76. sz.** Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselők és ismételtadók kívánatosak. (333.) 5.

Önkéntes árverési hirdetmény.
Vb. Jánossy Béla csódtömegében, a kiárlásból még fenmaradt árucikkek u. m.: fűszerek, anyagok, festékek, palackos rumok, **egy fűszeres bolti berendezés**, továbbá mérlegek, súlyok, üres hordók stb. körülbelül 360 frt. becsértékű ingóságok és 139 frt. értékű bolti követelések az állandó csődválasztmány f. é. márczius 11-én kelt határozatából 1898. márczius hó 14-ik napjának d. e. 9-ik órájában, Debreczen, Rózsa-tér 10-ik szám alatt kezdetét veendő s véglegezésig folytatandó **önkéntes árverésen** készpénz fizetés ellenében eladatni fognak. A fűszeres bolt berendezésre árverezők tartoznak a becsár 10%-át azaz 20 frtot bánatpénzül árverés megkezdése előtt csódtömeggondnok kezéhez letenni; s vevő tartozik a berendezést 1898. évi ápril elseje előtt a bolthelyiségből elvitetni. — Debr., 1898. márcz. 12. **Dr. Sárany Bertalan** ügyvéd, mint csódtömeggondnok. (56.) 1—1.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,
Rózsa-tér 16-ik sz. a.
156-dik számú telefon állomás.
Kiadó lakás. A Teleki-utczán a néh. Ujházy Károly tulajdonát képezett házban 4 szoba, konyha, kamarából álló lakosztály bármely órától kezdve kiadó. Értekezhetni irodámban.
Lakások méltányos árban N.-Péterfián és Vár-utczán kiadó. Bővebbet irodámban Eladó ház. Kakas-utczai részen egy ház eladó; mely áll: 4 szoba, konyha, kamara és hozzátartozókkal együtt esetleg kiadó. (571.)
30 hold ondtói szántóföld, tanya-épületekkel együtt, előnyös feltételek mellett eladó. — Értekezhetni kiadóhivatalunkban.

270. v.k.sz.
1898.
Árverési hirdetmény.
A debreczeni kir. járásbírósnak 1296/1898 P. számú végzése folytán közhírré tetik, miszerint Nagy Imre mint Ercesey Gábor engedményese részére özv. Kovács Andrásné debreczeni lakostól 650 frt tőke, ennek 1892. évi november hó 6-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 29 kr perköltség erejéig 1893. évi augusztus hó 9-én bíróság lefoglalt és 504 frtra becsült házbútorok, ágyne-műek és egyéb ingóságok 1898. évi márczius hó 22-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Meszena-utca 575. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni. Debreczen, 1898. évi márczius hó 3-án. **Török Péter** bírói kiküldött. (57) 1—1.

Egyedül valódi balzsamot
(Tinctura balsamica) nagyban és kicsinyben csakis **THIERRY A.** gyógyszerészes **Prograda, Rohits mellett** hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett **balzsam-gyára** szállít. Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvényezék bejegyzette **zöld védőjeggyel.**

Balzsamot teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van. A legdrágább, leghatásosabb, legolcsóbb és legjobb népies házi-szer mel- és tüdőfájdalmak, köhögés, köpet, gyomorgerősítő, fejfájás, roza is, rosszszagú lehellet, felelőtlen gyomorgerősítő, felfúvódás stb. ellen úgy ható, mint kávé, alkalmassá, fogfájás, szájozódás, fagyagagagagag, égési sebek stb. ellen. A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: **An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thierry in Prograda** Magyarországon és Ausztriában postaiállomásra ládával együtt portómentesen küldve: 13 kila vagy 6 duplaüveggel 4 korona 60 "Bosnia és Hercegovinába 30 kral drágább. Hamisítók és utánzókat, valamint hamisított gyártmányok árúitól a védőjegytörvény szigorúan tiltózi. (50) 2—25.

Százlevelű rózsakenőcs
(Balsam salbe ex rosa centifolia.) A jelenben a legerősebben ható kenőcs. Nagy antiszeptikus értéke van. Kitűnően meggyógyítja a gyuladást. Bármely régi külső bajnál és sebnél határozott eredményt van, legalább is javulást és a fájdalom enyhülését idézi elő. Két adagnál kevesebbet nem küldnek a szejólküldés csakis előleges írásos vagy utánvételre szerköllek. 3 téglaly ára bérmentesen küldve és már betudva a szállítólévél és csomagolással 3 korona 40 fillér. Óvakodjanak hatás nélkül való hamisítások vásárlásától és jól tessék figyelni, hogy minden téglalyon bejegyve legyen a felet látható védőjegy és a cég címe: „Schützengel-Apothek des A. Thierry in Prograda.” Minden téglaly használati utasításba van csomagolva. Százlevelű rózsakenőcs hamisított és utánzóit a védőjegytörvény értelmében törvényesen és szigorúan tiltózi, valamint a hamisítványok terjesztőit is. A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: **An die Schützengel-Apothek und Balsamfabrik des A. Thierry in Prograda bei Rohitsch.** A sejjólküldés csakis előleges írásos vagy utánvételre csakis küldhető.

SUCHARD CACAO és CHOCOLADE.

Hogy előfordult félreértések kikerültesse- nek, tisztelettel figyelmeztetik a nagyérdemű közönség, hogy a Ph. Suchard gyár az ugyne- vezett (Bruch Chokoladen) tört Chocoladét se nem gyártja, se pedig forgalomba nem hozza. A Ph. Suchard csokoládéja biztonsággal tisztán és legjobb minőségben, mint ismeretes, ólompapír borítékba gyári védjeggyel és alá- írásával szállíthatnak. (1.)

500 forintot

fizetnek annak, ki a Bartilla-szájvíz használatá után, üvegje 35 kr., újból fogfájást kap, vagy szá- jának szaga támad. Csomagolásért külön 10 kr. Bartilla A. örököse (E. Winkler) Wien, 19/L. Sommergasse 1. Egy tuzatnak elküldése bérmentve. Határozottan kérjük Bartilla-száj- vízet. Hamisítások följelentéséért jó díjazás adatik. Kapható minden gyógyszerárban. (47/B. 3-4)

ifj. PÁJER JÓZSEF

üveg-, porcellán-, lámpa-, khina-ezüst-, dísz tárgyak- és konyha berendezés nagyraktára DEBRECZENBEN.

"Leltározás befejezvé" címen hirdetett árakat, azok olcsó és jósága által, rövid időn kiárultam. — Mostan sikerült több első rendű gyárossal, a folyton való szállítással, oly árakat kötnöm, hogy képes vagyok és leszek úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget mindig szép, jó és olcsó árúkkal ellátni.

Tudomásul:

Készpénz fizetéssel.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. Uj összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt, most 6 frt 50 kr.	Készpénz fizetéssel.	Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. Uj összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt 50 kr, most 7 frt 50 kr.
Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. 40 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 15 frt, most 12 frt 50 kr.		Thea készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt, most 4 frt.
Fekete kávé készlet tálczával porcellán, aranyozva és díszmintával. 17 drbból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr, most 4 frt.		Fekete kávé készlet tálczával porcellán aranyozva és díszmintával 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr, most 3 frt 50 kr.
Kávé készlet tálczával porcellán aranyozva és díszmintával. 7 darabból áll, ezelőtt 8 frt 50 kr, most 5 frt.		Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és díszmintával ezelőtt 9 frt — kr, most 4 frt 50 kr.
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és díszmintával ezelőtt 9 frt — kr, most 4 frt 50 kr.		Mosdó készlet finom Fayans díszmintával " 9 " " " 4 " "
Fekete kávé csésze porcellán, díszmintával, igen csinos 1 pár " 22 " " " 12 " "		Fekete kávé csésze porcellán, aranyozva és díszmintával " 25 " " " 15 " "
Fekete kávé csésze porcellán, aranyozva és díszmintával " 25 " " " 15 " "		Kávé csésze, porcellán, aranyozva és díszmintával, igen " 35 " " " 25 " "
Kávé csésze, porcellán, aranyozva és díszmintával, igen " 25 " " " 16 " "		Amerikai cukor doboz nickel foglalóval, sajtolt üvegből 1 drb " 1 " 35 " " 45 " "
Sajtolt üveg tányérek több mintákban, mély és lapos 1 " " " " 5 és 6 " "		" befőttes tál 6 személyre, mély " 1 " " " 50 " " 30 " "
" talpas tál 6 személyre mély " 1 " " " 60 " " 35 " "		" csúktartó fedővel, igen csinos " 1 " " " 40 " " 25 " "
" sötártók több mintákban " 1 " " " 5 és 6 " "		Ozsonnakések majolika nyellel, igen csinos " 1 " ezelőtt 20 kr, most " 10 " "
Finom csiszolt boros pohár szalag díszszel 1 darab ezelőtt — frt 10 kr, most 6 kr.		" " " csillag " 1 " " " 25 " " 12 " "
" " " sima metszet " 1 " " " 7 " " 4 " "		" " " szeglet metszet " 1 " " " 18 " " 8 1/2 " "
" " " szalag díszszel " 1 " " " 16 " " 8 " "		" " " csillag " 1 " " " 35 " " 16 " "
" " " sima metszet " 1 " " " 9 " " 6 1/2 " "		" " " szeglet metszet " 1 " " " 16 " " 12 1/2 " "
" " " boros üveg szalag díszszel " 1 " " " 75 " " 40 " "		" " " csillag " 1 " " " 90 " " 60 " "
" " " vizes " szalag " 1 " " " 1 " " 52 " "		" " " csillag " 1 " " " 80 " " 75 " "

Hálószoza lámpa (Ampel) több színben 3 frt 50 krtól feljebb 18 forintig. Függő lámpa, felsulyozva csigával kipróbálva, igen csinos 3 " 50 " " 100 " "

A fent jelzett cikkekben kívül nagy raktárt tartok **khina ezüstök**, **DÍSZTÁRGYAK**, ugyszinte **evőeszközöket húsz évi jótállás mel- lett. Konyhaberendezésekhez való minden kellékeket nagyvá- lasztékban**

Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) gyári árakkal.

Alpaca evőeszközöket, tálozákat kamat engedménnyel szállítok. Vidéki megrendeléseket előírás szerint a legpotosabban teljesítek, csomago- lást nem számítok.

Menyasszonyi kelengyék vidékre szállításánál a netaláni kárt meg- térítem, a ládákat nem számítom.

Maradok tisztelettel

(5-?) **ifj. Pájer József.**

Valódi potocci Cuba különleges kávé, legfinomabb fűszerárúkat, pecco-virág, narancs-pecco, mandarin, **Teák:** Souchong, orosz Caravan és többféle vegyíték. Angol Ananas és Jamaica, **RUMOT,** Cuba és braziliai többféle dessert és angol Teasüteményeket, „Sándor ezár“ alma, erdélyi vajonez körte, hegyi Bakar szőlő, francia cognaccal, Scherri- és Malaga-borral töltött **Chocolad** dessert Bonbonok, valamint különféle salon dessert **gardinett** **Czúrkorkákat** és déli gyümölcs különlegességeket ajánl **Váray József** csemege üzlete, a színházzal szemben.

Homoki szőlőtelepítőknék igen fontos.

A czég 16 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hire, a mennyiben ma már sok nemes és vadonoz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ansztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állományja ezuttal 700,000 darab; vadonoz-állományja 10 millió. A czég évenként 4500—5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknék kincses háza azért, mert mint tudva van, a homok- talajból kikerült fa a homokföldben épen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbén a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplera- kodásu vagy túlságosan kőverített talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkövásházi hírneves telepítő voltok. Ugy magasderaku, valamint törpe csemeték meg- rendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép cseme- ték drbja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorfák drbja 45—50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaürítés folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 krért, melyek gazdag gyökérzetüknel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen aján- latosak. Fenti minőségű csemeték vadonozai is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökérzetű vadonozok 1000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 forintig tejced. — Nagyobb vételnél 5—10—15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája CZEGLÉDEN. Tessék árjegyzéket kérni! (35.) 5—6.

HIRDETMÉNY. Az Eger és Saár Leopoló Társulat választmánya a **Tiszta- Berek és Egri** községek határai között mintegy 55 kilométer hosszban és mint- egy 210,000 köbméter földmozgósítással tervezett csatornai kiásatását nyilvános árlejtés utján határozta kiadni; a versenytárgyalás megtartására **folyó évi már- ozius hó 20-dikának délutáni 2 óráját Mikolába a társulati igazgató házához tüzte ki**, mely időre és helyre vállalkozók 500 forint biztosíték letétele mellett azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a tervezetet alulírott igazgatónál és Debreczenben a VI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatalnál megtekinthetik. — Mikola, 1898. január hó 29. **CSÁSZY BALINT** s. k. társulati igazgató. (46.) 3—3. (Bgm.)

HIRDETMÉNY. A hajdu szováti ev. ref. egyház temploma kijavításának, és torony tetőzete újra építésének biztosítására, — melynek költsége az egyháztarács által 4143 frt 87 krtban engedélyeztetett — f. évi mártius 21-ik napjának d. e. 10 órájára Szovát község házánál nyilvános zárt-ajánati versenytárgyalást hirdet, melyre az építő vállalkozókat meghívja. A debreczeni magy. kir. állami építészeti hivatal által készített tervezet, valamint a költségetes Szovát község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető s a zárt ajánlatok a bekerülési költség 10 %-ának letétele mellett ugyanott beadhatók. A munkaadó reform. egyház fentartja magának a jogoi, hogy a vállalkozók közül szabadon választhat, valamint azt is, hogy az 553 frt 50 krtban előírányzott asztalos munkát külön vállalkozónak is adhatja. A munka f. évi májustól szeptemberig elvégzendő. — Szovát (Hajdu megye) 1898. mártius 4. (54.) 2—3. **Egyháztanács.**

1898. Vetés ideje: Augusztus és szeptember. Ültetés távolsága: 15—20 cm. Talaj minőség: trágyázott. **Mauthner-fele magvak.** Aussaatzeit: und Sep- tember. Pflanzweite: 15—20 Cm. Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-fele hirneves **konyhakerti- és virágmagvak** zárt és hatóságilag védett csomago- kban, a törvényesen bejegyzett **medve-védjeggyel** valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók. A Budapest Andrassy-út 23. szám alatt letező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan **csomagcknál** vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a **medve-ábrával és a Mauthner névvel** jelölve, egy a mint a mellékelt rajz is mutatja. (33.) 6—8.